

Trešdiena, 2019. gada 16. janvāris

P8_TA(2019)0024

Īpaša finansējuma programmas izveide kodoliekārtu izņemšanai no ekspluatācijas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai *

Eiropas Parlamenta 2019. gada 16. janvāra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko izveido īpašu finansējuma programmu kodoliekārtu izņemšanai no ekspluatācijas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai un atceļ Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1368/2013 (COM(2018)0467 – C8-0314/2018 – 2018/0252(NLE))

(Apspriešanās)

(2020/C 411/44)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2018)0467),
 - ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 203. pantu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C8-0314/2018),
 - ņemot vērā Reglamenta 78.c pantu,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu (A8-0441/2018),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
 2. aicina Komisiju attiecīgi grozīt savu priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 293. panta 2. punktu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu;
 3. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
 4. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
 5. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

2. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (2) Īpaša izdevumu finansējuma programma var nodrošināt papildu Savienības pievienoto vērtību, kļūstot par Savienības mēroga atsauci tehnoloģisko jautājumu drošā risināšanā kodoliekārtu izņemšanas no ekspluatācijas jomā un zināšanu izplatīšanā. Šāda finansiāla palīdzība būtu jāsniedz, pamatojoties uz ex ante izvērtējumu, kurā apzinātas konkrētās vajadzības un parādīta Savienības pievienotā vērtība, lai atbalstītu kodoliekārtu izņemšanu no ekspluatācijas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu.

Grozījums

- (2) Īpaša izdevumu finansējuma programma var nodrošināt papildu Savienības pievienoto vērtību, kļūstot par Savienības mēroga atsauci tehnoloģisko jautājumu drošā risināšanā kodoliekārtu izņemšanas no ekspluatācijas jomā un zināšanu izplatīšanā. Šāda finansiāla palīdzība būtu jāsniedz, pamatojoties uz ex ante izvērtējumu, kurā apzinātas konkrētās vajadzības un parādīta Savienības pievienotā vērtība, lai atbalstītu kodoliekārtu izņemšanu no ekspluatācijas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu. **Tomēr šādai finansiālai palīdzībai nebūtu jārada precedents turpmākai kodoliekārtu izņemšanas no ekspluatācijas finansēšanai Savienības līmenī. Iniciatīva uzņemties un finansēt kodoliekārtu izņemšanu no ekspluatācijas būtu primāri jāatstāj dalībvalstu atbildības jomā.**

Trešdiena, 2019. gada 16. janvāris

Grozījums Nr. 2
Regulas priekšlikums
15. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (15) Programmai būtu arī jānodrošina zināšanu **par** izņemšanas no ekspluatācijas procesu **izplatīšana** Savienībā, jo šādi pasākumi nodrošina optimālu Savienības pievienoto vērtību un sekmē darba ņēmēju un plašākas sabiedrības drošību.

Grozījums

- (15) Programmai būtu arī jānodrošina zināšanu **izplatīšana un labākās prakses un iegūtās pieredzes apmaiņa starp dalībvalstīm saistībā ar** izņemšanas no ekspluatācijas procesu Savienībā, jo šādi pasākumi nodrošina optimālu Savienības pievienoto vērtību un sekmē darba ņēmēju un plašākas sabiedrības drošību, **kā arī vides aizsardzību.**

Grozījums Nr. 3
Regulas priekšlikums
15.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (15 a) **JRC vajadzētu vadīt īpašu iniciatīvu, lai strukturētu zināšanu apkopošanu, attīstību un apmaiņu izņemšanas no ekspluatācijas jomā Savienības līmenī, neizslēdzot starptautisko sadarbību. Šajā iniciatīvā būtu jāņem vērā daudzdimensionālas problēmas, tostarp saistībā ar pētniecību un inovāciju, standartizāciju, regulējumu, apmācību un izglītību, kā arī rūpniecību.**

Grozījums

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (16) Lai panāktu pēc iespējas lielāku efektivitāti, šajā regulā noteiktā kodoliekārtu izņemšana no ekspluatācijas būtu jāveic, izmantojot labāko pieejamo tehnisko zinātību un pienācīgi ņemot vērā no ekspluatācijas izņemamo iekārtu specifiku un tehniskos parametrus, tādējādi ievērojot starptautisko paraugpraksi.

Grozījums

- (16) Lai panāktu pēc iespējas lielāku efektivitāti, šajā regulā noteiktā kodoliekārtu izņemšana no ekspluatācijas būtu jāveic, izmantojot labāko pieejamo tehnisko zinātību, **tostarp trešo valstu,** un pienācīgi ņemot vērā no ekspluatācijas izņemamo iekārtu specifiku un tehniskos parametrus, tādējādi ievērojot starptautisko paraugpraksi.

Trešdiena, 2019. gada 16. janvāris

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
20. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(20) Kozloduļas un Bohunices programmu darbības ir jāīsteno, Savienībai **un attiecīgi** Bulgārijai un Slovākijai veicot kopīgu finansiālo ieguldījumu. Savienības līdzfinansējuma **maksimālais** apjoms būtu jānosaka saskaņā ar līdzfinansēšanas praksi atbilstīgi iepriekšējām programmām.

Grozījums

(20) Kozloduļas un Bohunices programmu darbības ir jāīsteno, Savienībai, Bulgārijai un Slovākijai veicot kopīgu finansiālo ieguldījumu. Savienības līdzfinansējuma **minimālais** apjoms būtu jānosaka saskaņā ar līdzfinansēšanas praksi atbilstīgi iepriekšējām programmām.

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
1. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Ar šo regulu izveido īpašu finansējuma programmu “Kodoliekārtu izņemšanai no ekspluatācijas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai” (turpmāk — programma), kas vērsta uz apzinātajām aktuālajām vajadzībām. Daudzgaļu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam laikā tā atbalstīs Bulgāriju un Slovākiju to **pirmās paaudzes** reaktoru drošai izņemšanai no ekspluatācijas un Komisijai piederošo kodoliekārtu dezekspluatācijas procesa un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas īstenošanu Kopīgā pētniecības centra (JRC) objektos.

Grozījums

Ar šo regulu izveido īpašu finansējuma programmu “Kodoliekārtu izņemšanai no ekspluatācijas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai” (turpmāk — programma), kas vērsta uz apzinātajām aktuālajām vajadzībām. Daudzgaļu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam laikā tā atbalstīs Bulgāriju un Slovākiju to **priekšlaicīgi slēgto** reaktoru drošai izņemšanai no ekspluatācijas un Komisijai piederošo kodoliekārtu dezekspluatācijas procesa un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas īstenošanu Kopīgā pētniecības centra (JRC) objektos, **vienlaikus nodrošinot aizsardzību darba ņēmējiem, jo īpaši attiecībā uz ietekmi uz veselību, sabiedrībai un videi.**

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
1. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Tajā ir paredzēti programmas mērķi, budžets 2021.–2027. gada periodam, Eiropas Atomenerģijas kopienas (turpmāk — kopiena) finansējuma veidi un noteikumi šāda finansējuma piešķiršanai.

Grozījums

Tajā ir paredzēti programmas mērķi, **kopējais** budžets 2021.–2027. gada periodam, **tostarp precīza summas sadale starp trim programmām**, Eiropas Atomenerģijas kopienas (turpmāk — kopiena) finansējuma veidi un noteikumi šāda finansējuma piešķiršanai.

Trešdiena, 2019. gada 16. janvāris

Grozījums Nr. 8**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 2. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

(2) "izņemšanas no ekspluatācijas plāns" ir dokuments, kurā ir iekļauta sīka informācija par ierosināto izņemšanu no ekspluatācijas un kurš ietver: izraudzīto izņemšanas no ekspluatācijas stratēģiju; dezekspluatācijas darbību grafiku, veidu un secību; izmantoto atkritumu apsaimniekošanas stratēģiju, tostarp atļauju; ierosināto galīgo stāvokli; izņemšanas no ekspluatācijas rezultātā radušos atkritumu uzglabāšanu un apglabāšanu; izņemšanas no ekspluatācijas grafiku; izmaksu aplēses izņemšanas no ekspluatācijas pabeigšanai; un mērķus, sagaidāmos rezultātus, atskaites punktus, mērķa datumus, kā arī atbilstīgos galvenos darbības rādītājus, tostarp uz iegūto vērtību balstītus rādītājus; plānu sagatavo kodoliekārtas licences turētājs, un to atspoguļo programmas daudzgadu darba programmās;

Grozījums

(2) "izņemšanas no ekspluatācijas plāns" ir dokuments, kurā ir iekļauta sīka informācija par ierosināto izņemšanu no ekspluatācijas un kurš ietver: izraudzīto izņemšanas no ekspluatācijas stratēģiju; dezekspluatācijas darbību grafiku, veidu un secību; izmantoto atkritumu apsaimniekošanas stratēģiju, tostarp atļauju, **un darba ņēmēju aizsardzības programmu**; ierosināto galīgo stāvokli; izņemšanas no ekspluatācijas rezultātā radušos atkritumu uzglabāšanu un apglabāšanu; izņemšanas no ekspluatācijas grafiku; izmaksu aplēses izņemšanas no ekspluatācijas pabeigšanai; un mērķus, sagaidāmos rezultātus, atskaites punktus, mērķa datumus, kā arī atbilstīgos galvenos darbības rādītājus, tostarp uz iegūto vērtību balstītus rādītājus; plānu sagatavo kodoliekārtas licences turētājs, un to atspoguļo programmas daudzgadu darba programmās;

Grozījums Nr. 9**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 5.a punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(5 a) "trešā valsts" ir valsts, kas nav Savienības dalībvalsts.

Grozījums Nr. 10**Regulas priekšlikums****3. pants – 2. punkts – 1. daļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Pamatojoties uz aktuālajām vajadzībām 2021.–2027. gadam, programmas mērķis jo īpaši ir palīdzēt Bulgārijai un Slovērijai īstenot attiecīgi Kozlodujas izņemšanas no ekspluatācijas programmu un Bohunices izņemšanas no ekspluatācijas programmu, īpašu uzmanību veltot ar tām saistīto radioloģiskās drošības uzdevumu pārvaldībai, un atbalstīt JRC izņemšanas no ekspluatācijas un atkritumu apsaimniekošanas programmu, vienlaikus nodrošinot rezultātā iegūto zināšanu par kodoliekārtu izņemšanu no ekspluatācijas plašu izplatīšanu visām ES dalībvalstīm.

Grozījums

Pamatojoties uz aktuālajām vajadzībām 2021.–2027. gadam, programmas mērķis jo īpaši ir palīdzēt Bulgārijai un Slovērijai īstenot attiecīgi Kozlodujas izņemšanas no ekspluatācijas programmu un Bohunices izņemšanas no ekspluatācijas programmu, īpašu uzmanību veltot ar tām saistīto radioloģiskās drošības uzdevumu pārvaldībai, un atbalstīt JRC izņemšanas no ekspluatācijas un atkritumu apsaimniekošanas programmu, vienlaikus nodrošinot rezultātā iegūto zināšanu par kodoliekārtu izņemšanu no ekspluatācijas **un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu un labākās prakses** plašu izplatīšanu visām dalībvalstīm **un apmaiņu starp tām**.

Trešdiena, 2019. gada 16. janvāris

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums

3. pants – 2. punkts – 2. daļa – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) izveidotu saiknes un apmainītos ar informāciju ar Savienības ieinteresētajām personām par kodoliekārtu izņemšanu no ekspluatācijas, lai radītu iespējamu Savienības sinerģiju.

Grozījums

(c) izveidotu saiknes un apmainītos ar informāciju ar Savienības ieinteresētajām personām, **jo īpaši šo nozari**, par kodoliekārtu izņemšanu no ekspluatācijas **un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu un apglabāšanu, lai nodrošinātu zināšanu izplatīšanu un pieredzes apmaiņu visās attiecīgajās jomās, tādās kā pētniecība, inovācija, regulējums un apmācība, un** lai radītu iespējamu Savienības sinerģiju.

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums

4. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Panta 1. punktā minētās summas **paredzamais** sadalījums ir šāds:

Grozījums

2. Panta 1. punktā minētās summas sadalījums ir šāds:

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums

7. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Ar programmu drīkst finansēt darbības attiecināmās izmaksas **līdz** I un II pielikumā **noteiktajam maksimālajam apmēram**. Savienības **maksimālā** līdzfinansējuma likme Kozloduļas vai Bohunices programmā nepārsniedz 50 %. Pārējo līdzfinansējumu nodrošina attiecīgi Bulgārija un Slovākija.

Grozījums

Ar programmu drīkst finansēt darbības attiecināmās izmaksas, **kā noteikts** I un II pielikumā. Savienības **minimālā** līdzfinansējuma likme Kozloduļas vai Bohunices programmā nepārsniedz 50 %. Pārējo līdzfinansējumu nodrošina attiecīgi Bulgārija un Slovākija.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums

I pielikums – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. **ES** līdzfinansējuma **maksimālā** likme projektiem un darbībām, ko finansē 2021.–2027. gadā ir 50 %.

Grozījums

2. **Savienības** līdzfinansējuma **minimālā** likme projektiem un darbībām, ko finansē 2021.–2027. gadā, ir 50 %.

Trešdiena, 2019. gada 16. janvāris

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
II pielikums – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. **ES** līdzfinansējuma **maksimālā** likme projektiem un darbībām, ko finansē 2021.–2027. gadā ir 50 %.

Grozījums

2. **Savienības** līdzfinansējuma **minimālā** likme projektiem un darbībām, ko finansē 2021.–2027. gadā, ir 50 %.
